

szét nem forgácsolt erőivel végzett munkásság hasznos tanácsainak és utmutatásainak kell a magyar erdészet körébe, a magyar állam területének minden vidékére elszállani, s amelyből örök időken át az erdőgazdaság haladásának, az erdészeti tudásnak s a magyar erdészeti irodalomnak soha el nem oltható fáklyája kell, hogy fényesen világítson!

Ami, hogy úgy legyen, bucsuzóul: szivünkben kívánjuk!

Budapest, 1906 december 1.

Az Országos Erdészeti Egyesület ünnepi közgyűléséről.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek folyó hó 9-én, megalapításának éppen 40. évfordulóján tartott közgyűlése lélekemelő szép ünnepként folyt le, amely a jelen voltak emlékében még soká fog élni, s amelyről a teljes jegyzőkönyv közreadása előtt már a lap jelen számában képet óhajtunk nyújtani mindazoknak, kik az ünnepi közgyűlésen nem vehettek részt.

A *kegyelet* ünnepévé avatta a közgyűlést annak tárgysorozata, amely az emberi lélek egyik legnemesebb erényének, a multban érdemeket szerzett nagyjaink iránti hálának és elismerésnek volt szentelve, *örömmünneppé* avatta pedig *Darányi* Ignác dr. földmivelésügyi miniszter ur személyes jelenlétével s úgy ő, mint *Bánffy* Dezső báró, egyesületünk szeretett elnöke, azokkal a nagyfontosságú kijelentésekkel, amelyekkel felszólalásaikban a magyar erdőgazdaság s az Országos Erdészeti Egyesület multja iránti elismerésüknek, jövője iránt pedig bizalmuknak adtak, minden igaz magyar erdőgazda előtt felejthetlen szavakban kifejezést, mely

szavaik a megjelent tagok ünnepi hangulatát, a jövőbe vetett bizalomból fakadó őszinte lelkesedéssé fokozta.

S ha 40 év előtt mintegy 40 lelkes hazafi az akkor fennforgó minden akadály daczára életre tudta kelteni a magyar erdészetet és az Országos Erdészeti Egyesületet, úgy annak a körülbelül 300 magyar erdőgazdának lelkesedése, aki 40 év multán összegyűlt, nagynevű vezéreinknek buzdító, bátorító vezérlete mellett annál jogosultabbá teszi, hogy bizalommal tekintsünk a magyar erdészet és az Országos Erdészeti Egyesület jövője elé.

Ámde Darányi Ignác dr. földmivelésügyi miniszter ur nemcsak személyes megjelenésével és elismerő szavaival tisztelte meg ünnepi közgyűlésünket, hanem magával hozta a királyi kegynek és elismerésnek jelét is, amelyet ott a közgyűlésnek színe előtt tűzött a magyar erdőgazdaság egyik igénytelen harcosának mellére.

Igy árasztotta el a magyar szent korona is, fenkölt viselőjének, az alkotmányos magyar királynak legmagasabb elhatározásából, örökéletű fényének sugarával közgyűlésünk szép ünnepét.

*

A közgyűlés *Bánffy* Dezső báró elnök a következő megnyitó beszédével vette kezdetét:

Tisztelt Közgyűlés!

Ünnepelni jöttünk össze! Habár rendes évi közgyűlésünk keretében, de mégis ünnepelni jöttünk össze. Az Országos Erdészeti Egyesület 40 évi fennállásának ünnepét üljük. Hosszu és szép idő. Több mint egy emberélet átlaga és egy egyesület életében is elég hosszú arra, hogy megünnepeltessék, főként akkor, ha a működés, melyre visszatekinteni lehet, sikeres volt, ha a cél, melyért az alakulás történt, eléretett vagy legalább is meg lett közelítve.

E tekintetben az Országos Erdészeti Egyesületet vád nem érheti, sőt ellenkezőleg, bizonyos önérzettel, szinte mondhatni büszkeséggel tekinthetünk vissza negyven éves multunkra és a hosszú negyven év munkálkodására, de eredményére is.

Az 1848-iki idők előtt voltak erdők a magyar állam területén, de nem volt magyar erdészeti, sőt nem voltak magyar erdészek sem. Abban a korszakban az erdővédelem, az erdőnevelés, az erdészeti tudás idegen volt nálunk. Az ötvenes évek némi változást hoztak be, az idegen uralom akart rendet csinálni az erdészeti terén, de idegen szellemben, idegen nyelven akart erdészeti teremtést és a magyar erdészek nevelését egyáltalán kizárta.

A nemzeti élet fellendülése, az alkotmányosság pirkadó hajnala meghozta a magyar erdészeti fejlődésének reményét is. A reménykedők előharczosainak, a fejlődő magyar erdészeti akkori vezéreinek Divald Adolf, Wagner Károly és Bedő Albertnek bátor fellépése, minden felsőbb körből jövő ellenáramlat daczára, nem maradt eredménytelen, mert 1866 december 9-én itt Budapesten megalakult az Országos Erdészeti Egyesület. A bátor kezdeményezők sikert értek el, a megalakult Országos Erdészeti Egyesület megteremtette a vezérzászlóval kezében a magyar erdészeti. Nem az én hivatásom e rövid elnöki megnyitó keretében az alakulást követő idők küzdelmeit vázolni, de jogom, sőt kötelességem a tényt konstatálni és az eredményt, az érdemet elismerni. Az Országos Erdészeti Egyesület kezdeményezésére, szakszerű irányítására fejlődött a magyar erdészeti, kialakult a magyar viszonyoknak megfelelő erdészeti szakismeret és tudomány, de megizmosodott a magyar erdészek testületi rendje is, azoké a magyar erdészeké, kik értik hivatásuk fontosságát, szakmüködésük közgazdasági nagy

jelentőségét és azon állami és nemzeti nagy fontosságot, mely abban van, hogy ma már szervezett, művelt, szakismeretekkel gazdagult magyar erdészeink vannak.

Negyven év hosszú idő! Azok közül, kik az alakulás előharczosai voltak, ma már csak Bedő Albert, egyesületünk első alelnöke van közöttünk, ő a kezdeményezők egyike, ő az alakulás perczétől máig a továbbépítés vezető mestere. Tisztelettel hajtom meg előtte az elismerés zászlaját. Büszke lehet! Jó volt a cél, melyet nagy emlékü társaival együtt kitűzött, jók voltak az eszközök, melyeket a cél érdekében választott, s a siker nem maradt el. Ma megülhetjük az Országos Erdészeti Egyesület fennállásának negyven éves ünnepét. Nyíltan hirdethetjük, hogy van magyar erdészet és vannak magyar erdészek.

De midőn öntudattal tekintünk vissza a multra, a jövőre is figyelemmel kell lennünk. A gazdasági életben bevégzett helyzet nincs és nem is lehet. Azon eredményes vezérszerep, melyet az Országos Erdészeti Egyesület eddig saját szakmájában betöltött, további kötelezettségeket ró reánk. Azt, amit építettünk, azt fenntartani, ezt a rohamosan fejlődő és alakuló viszonyokhoz alkalmazkodva fejleszteni kötelességünk. Most, mikor a negyven éves multat ünnepeljük, a messze jövőt előkészíteni is vállalkoznunk kell. A cél, mely kitűzetett, meg lett közelítve, de azért tovább munkálni hivatásunk. Még tág tér nyílik előttünk a munkára. A naponta sulyosbodó megélhetési viszonyok, az alakuló gazdasági érdekellentétek nem egy esetben az erdészet érdekeit is érintik, sőt esetleg veszélyeztetik. Ezekre figyelemmel kell lennünk, ezekre tekintettel kell további működésünket irányítanunk.

Lássunk csak egynéhány példát.
A magyar erdőgazdaság egyik legnagyobb veszélye a

közbirtokossági erdők egyéni felaprózása oly kiterjedelmű birtoktestekre, amelyeken okszerű erdőgazdaságot üzni nem lehet. Ez a mozgalom, amely az ország számos részén észlelhető, teljes ellentétben áll a más téren annyira érvényesülő szövetkezési eszmével és az erdők sajnálatos, egész jelentőségében csak a jövőben feltáruló pusztításához vezet.

Alföldünk már ma is szükében van a fának, daczára kifejlett vasuti hálózatunknak és tutajozható folyóinknak. S ennek ellenére még mindig nagy a hajlandóság az erdő irtására oly helyen is, ahol az semmiképpen sem indokolható.

A fa árának rohamos emelkedése, a szükségletnek a bel- és külföldön való nagy növekedése, amely iparunknak annyira kívánatos fejlődésével még fokozódni fog, mindez arra inti az erdőbirtokosokat, hogy erdejüket megbecsüljék, gondozzák és ápolják, főleg azonban gazdaságosan használják, mert hova-tovább sokszorozódott értékkel adhatják el fatermésüket. Eddig, sajnos, igen gyakran követték el azt a hibát, hogy a fát a rendes termést messze meghaladó mennyiségben rögtön piacra dobták birtokosaink, mihelyt az értékesítés *lehetősége* pl. valamely vasutvonal építése által adva volt, az *előnyös* értékesítés feltételei ellenben még távolról sem forogtak fenn. Csak kevesen igyekeztek az erdő és a közforgalmi eszközök közötti kapcsolatot okszerű beruházások által létesíteni s ezzel birtokuk értékét emelni és a fatermés jó áron való elkelését biztosítani.

A kivándorlás okozta munkáshiány az erdőgazdaságot is érzékenyen sújtja, bár, mint kevesebb munkaerőt igénylő gazdasági ág, kevesebbet szenved alatta, mint a rokon mezőgazdaság. Sőt közgazdaságunknak ez a szomorú jelensége, bizonyos körülmények között esetleg az erdőterület szaporodásához vezethet; a felszökő munkabérek mellett

ugyanis a rosszabb minőségű talajok mezőgazdasági művelése nem lesz előnyös, hanem ezek a talajok részben az állattenyésztés céljainak fognak szolgálni, részben pedig az erdőkulturának átadatni.

Ezek csak példák, melyekhez még számosak volnának felsorolhatók és melyekhez a gazdasági viszonyok még számos más megfigyelendőket fognak sorolni.

Én bizom abban, hogy az erdészeti egyesület hivatásának magaslatán, mint a múltban, úgy a jövőben is meg fog állani. Én bizom abban, hogy eddigi szakszerű irányát, eddigi hazafias nemzeti magyar szellemét továbbra is megtartva, hasznos tényezője, hasznos képviselője lesz a magyar erdésznek, a magyar erdészeti tudománynak, a magyar közgazdaság fejlődésének és az egységes magyar nemzeti állam kiépítésének.

Az országos erdészeti egyesület mára, 1906 december 9-re egybehívott közgyűlését ezennel megnyitottnak jelentem ki.

T. Közgyűlés! Mai napra összehívott közgyűlésünk, mely, amint már előbb jelezni szerencsém volt, ünnepi ülés, fényében, jelentőségében nyer azáltal is, hogy szerencsénk van körünkben tisztelhetni Darányi Ignác ő excellenciáját. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.) Az ő egyénisége, ügyeink iránti meleg érdeklődése, valamint az a munkakör is, melyet földmivelésügyi miniszteri működésében betölt, indítanak minket arra, hogy midőn itt ma hozzá szerencsénk van, azt hiszem mindnyájunk egyértelmű hozzájárulásával, köszönetünknek és hálaunknak adjunk kifejezést azért, hogy ő nagyméltósága érdeklődésének megjelenésével is kifejezést adni sziveskedett. (Élénk éljenzés és taps.)

Ugyancsak örömmennek és köszönetemnek kell hogy

kifejezést adjak azon alkalomból is, hogy báró Podmaniczky Géza ő nagyméltóságához is szerencsénk van, aki annak idején, mikor még a kezdet nehézségeivel küzdöttünk, több ideig alelnöke volt az egyesületnek. (Élénk éljenzés.)

Ezek után a titkár a hatóságok és testületek részéről kiküldött képviselők hosszú sorát olvasta fel, továbbá a közgyűlés Pálffy István grófnak, a 40 év előtti közgyűlés egyik elnökének, üdvözlő táviratot küldött.

Azután előadta a titkár az egyesület alakulására és 40 évi működésére való visszapillantást. Az alakulás történetét a legilletékesebb tollból lapunk első cikkében találják olvasóink előadva, a működés történetét pedig emlékirat alakjában a közeli jövőben veszik kézhez. Ide a visszaemlékezésnek csupán végső szakaszát iktatjuk:

T. Közgyűlés!

Egészen röviden összevonva ez volna az egyesület negyven éven át folyt tevékenysége, amelyhez már most szavaim befejezéseül csak néhány általános megjegyzést fűzök.

A magyar erdőgazdaság az ország területének 27 százalékan teljesít fontos közgazdasági hivatást, de üdvös hatását annak a befolyásnak révén, amelyet a jól ápolt erdő az éghajlatra és a csapadékok lefolyásának szabályozása által a talajra és vízrajzi viszonyainkra is gyakorol, kiterjeszti az ország más művelés alatt álló területeire is. Erdeink, ha jókarban maradnak, állandó keresetforrást nyújtanak a népnek úgy az erdőben előforduló különféle munkálatoknál, mint nemkülönben annál a számos iparágban, amely nyersanyagát erdeinkből veszi, s földbirtokosaink, ha erdejökkel gazdaságosan bánnak, ellentétben több más mívelési ággal, mindinkább fokozódó jövedelmet nyernek erdejükből, mely ekként az ország egyik jelentékeny jövedelmi forrása, s amelynek gondos ápolása annál is inkább nemzeti érdek.

mert más országok példája arra tanít, hogy a hegységi erdők pusztulását a nép nyomora, elszegényedése nyomon követi, s mert az ország erdőterülete ma már csekély kivétellel oly talajokra szorult vissza, amelyek termőképességüket csakis az erdőgazda kezelése alatt tartják meg.

A hazai erdőgazdaság, melynek jelentőségét ezekkel a sorokkal röviden jelezni óhajtottuk, az Országos Erdészeti Egyesületben jogos érdekeinek mindenkoron éber őret birta, mely menten minden külső befolyástól, országos szempontokból ítélve meg a felmerülő kérdéseket, a fel-tűnést keltő külső sikereket nem kereste ugyan, amelynek komoly szava azonban talán éppen ezért eddig figyelemben részesült, ha az erdészet előbbreviteléről vagy valamely külső veszély elhárításáról volt szó.

S erre annál is inkább volt és van szükség, mert az erdőgazdaság nemzeti háztartásunknak nem mindenki részéről egyaránt méltatott tényezője s mert az erdő ellen elkövetett bűnök súlya a késő unokákra nehezedik. A jelen nemzedéknek jogos igényein túlterjedő önzésével a jövő jogos érdekeit szembeállítani, lehet hálátlan, lehet népszerűtlen feladat, de mindenkoron nemes hivatás, amely a mindig újból ifjodó nemzet fennmaradását és gyarapodását szolgálja.

Azon befolyás következtében, melyet az Országos Erdészeti Egyesület a hazai erdőgazdaság fejlődésére gyakorolni igyekezett, szoros kapcsolat áll fenn, amint láttuk, az egyesület és a magyar erdészet újabbkori története között. Számos intézményünk és vívmányunk, amelyre ma megelégedéssel tekintünk, vagy amely ma már mintegy természetes követelménynek tetszik s ezért kellő méltatásban talán már nem is részesül, eredetét egyesületi életünk valamely nyilvánulásában találja, s ha nincs is mindig közvetlen kezdeményezésről szó, legalább is közreműködésével mindig

elősegítette az Országos Erdészeti Egyesület a hazai erdőgazdaság okszerű és üdvös fejlesztését.

A magyar erdészeti tudomány belső szakszerű fejlesztését szolgáló irodalom pedig, a legújabb kor néhány termékétől eltekintve, kizárólag az Országos Erdészeti Egyesületnek köszönheti keletkezését és a viszonyokhoz mértén erőteljes fejlődését. Nem ismerünk szakot, amelynek irodalma oly szoros genetikai kapcsolatban állana valamely testülettel, mint a magyar erdészeti irodalom az Országos Erdészeti Egyesülettel, de viszont alig van más oly egyesület, mely az irodalom megteremtése érdekében viszonylagosan annyi áldozatot hozott volna, mint az Országos Erdészeti Egyesület.

Ekként tehát az Országos Erdészeti Egyesület nemcsak kifelé törekedett feladatát teljesíteni, hanem az erdészeti tudományok belső fejlesztése és terjesztése terén is vezérszerepet vitt. S ha a közgyűlés t. tagjai az egyesület röviden vázolt történetéből hozzám hasonlóan azt a meggyőződést merítették, hogy az Országos Erdészeti Egyesület eddig hivatásának megfelelt, úgy merítsünk most, amidőn azokkal a férfiakkal szemben, akik 4 évtized előtt alapítása körül súlyos körülmények között fáradoztak, hálánkat lerójjuk, az alapítók nemes példájából új erőt arra, hogy szorosan összefogva, az Országos Erdészeti Egyesületet mindenkoron azon megingathatatlanul erős szervezetként tartsuk fenn, amelyre a hazai erdőgazdaságnak, az érdekeiért folyó küzdelemben, a jövőben is szüksége van!

Szólásra emelkedett ezek után nagy figyelem között *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter ur, s a következő, egyesületünk történetében mindenkoron emlékezetes beszédet mondotta:

Tisztelt Közgyűlés! (Halljuk! Halljuk!) Amidőn az egyesület szives meghívása folytán a mai napon meg-

jelentem, tettem ezt azért, hogy ezen negyven éves emlékezetes évforduló örömeiben én is résztvehessek. (Élénk éljenzés.) Tettem ezt azért, hogy Önökkel együtt ünnepeljek, tettem azért, hogy az erdészeti egyesület és annak érdemei iránt érzett nagybecsülésemnek kifejezést adjak. (Éljenzés.) Fogadják, igen tisztelt uraim, őszinte üdvözetemet és engedjék meg, hogy amidőn üdvözlöm az egyesületet, egyszersmind köszönetet is mondhassak az erdészeti egyesület nagyméltóságú elnökének (lelkes éljenzés) azon hazafias és bölcs vezetésért, amelyben ő ezt az egyesületet részelteti, köszönetet mondjak tisztelt elnöktársainak és az egész választmánynak és engedjék meg, hogy általában megköszönhessem azon támogatást is, melyben a vezetésem alatt álló földmivelésügyi tárczát az egyesület mindenkor részeltetni méltóztatott. Szivemből kívánom, hogy egyesületük az eddigi babérokhoz a jövőben új babérokat fűzzön. (Tetszés.)

Tisztelt Uraim! Én azon kevesek közé tartozom, akik már évek előtt figyelmeztettek arra, hogy az erdészetnek milyen nagy fontossága, milyen nagy jelentősége van. (Igaz! Ugy van!) Ma már sokan vannak, akik ennek igazságát belátják. Napról-napra emelkedik a hazai erdőgazdaság fontossága. (Ugy van!) Ugy érzem, hogy egy új korszak előtt állunk, hogy az egyesületre a magyar erdőgazdasággal együtt a felvirágzásnak egy új korszaka kezdődik.

A magyar erdőgazdaság emelkedésének a nemzeti felvirágzásban nagy részének kell lennie; az erdészetre a nemzet fejlődésében és emelkedésében nagy feladat vár. (Igaz! Ugy van!) Remélem, hogy ebből a nagy feladtból és nagy hivatásból a tisztelt egyesület mindenkor kiveszi a maga becsületes részét.

De nemcsak az egyesületről kívánok megemlékezni, hanem általában erdészeti közegeinkről is, tekintet nélkül arra, vajjon azok a kincstár szolgálatában állanak-e, avagy magán erdőgazdaságoknál vannak alkalmazva. (Halljuk! Halljuk!)

Megvallom őszintén, hogy midőn az erdészeti közegek iránt őszinte rokonszenvvel vagyok (Lelkes éljenzés.), akkor engem nemcsak dologi szempontok vezetnek. Nemcsak magának az erdészetnek érdeke és szempontja vezet ebben engemet, hanem vezet az is, hogy én erdészeti közegeinkben a magyar állameszmének hű apostolait látom. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.) A modern Magyarországnak ők az igazi határőrei (Igaz! Ugy van!) és hogy ők ezt a feladatukat hiven is teljesítik, arról a nemzetnek sohasem szabad megfeledkeznie. (Tetszés.)

Tisztelt Közgyűlés! Ezen alkalommal bejelentem a nagyméltóságú elnök urnak és az igen tisztelt Közgyűlésnek, hogy ő cs. és apostoli királyi Felsége, legkegyelmesebb urunk, királyunk az erdészeti egyesület titkárának: Bund Károly urnak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét legkegyelmesebben adományozni méltóztatott. (Hosszantartó éljenzés.)

Hét évvel ezelőtt, tisztelt Közgyűlés, megjelent nálam egy fiatal ember, akiről tudtam, hogy a miniszterium ifju nemzedékének egyik jeles tagja s aki tudatta velem, hogy tőlünk megválnék, mert az erdészeti egyesület titkárává választotta. (Éljenzés.) Megvallom, zokon vettem a dolgot, mert mindig fájdalmasan érint, ha jeles erők az államszolgálatot elhagyják. De most szívesen vallom be, akkori fájdalmas érzésemet megbántam, mert belátom, hogy itteni titkári minőségében több hasznot tett a hazának, mint amennyit talán minálunk tehetett volna. (Igaz! Ugy van! Éljenzés.)

Midőn átadom neki a dekorációt: a Ferencz József-rend lovagkeresztjét (Feltüzi. Hosszantartó, lelkes éljenzés.) szivemből kívánom, hogy a titkár ur úgy, amint azt mindnyájan nemcsak óhajtjuk, várjuk, hanem bizton reméljük is, eddigi érdemeihez újabb és újabb érdemeket szerezzen! (Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps.)

Bund Károly: Nagyméltóságu miniszter ur! Igen tisztelt Közgyűlés! Ez a nem remélt, teljesen váratlanul ért legmagasabb kitüntetés, felszólalásra késztet. Méltóztassanak megengedni, hogy a kitüntetésnek éppen teljes váratlansága következtében egészen egyszerű, kerestetlen szavakkal egyfelől ő excellenciájának legalázatosabb és leghálásabb köszönetemet fejezzem ki azért a valóban meg nem érdemelt kitüntetésért, amelyben az ő magas közbenjárása folytán részesültem, másfelől pedig méltóztassanak megengedni, hogy kifejezést adhassak azon felfogásomnak is, hogy én ebben a meg nem érdemelt kitüntetésben nem a multban szerzett érdemeknek elismerését látom, hanem bátoritást és biztatást látok benne arra, hogy a magyar erdőgazdaság érdekében és az Országos Erdészeti Egyesület felvirágoztatása körül a jövőben szerény tehetségem és erőm teljes megfeszítésével dolgozzam és működjem. (Lelkes éljenzés.)

Bánffy Dezső báró elnök: T. Közgyűlés! Azt hiszem méltóztatnak hozzájárulni, hogy a titkár ur által felolvasott visszapillantást tudomásul vettnek jelentsem ki. (Helyeslés.)

Egyben pedig méltóztassanak megengedni, hogy ő nagyméltóságának imént elhangzott és az erdészeti egyesületre kétségkívül elismerő és kedves szavaiért köszönetemet fejezzem ki. (Éljenzés.) Továbbá, hogy köszönetemet fejezzem ki azért is, hogy a mi általánosan becsült, tisztelt és igazán odaadó munkát végző titkárunk kitüntetésével (Lelkes éljenzés.)

ujabb bizonyosságát adta annak, hogy az érdemet, a munkát, a tevékenységet elismeri, méltatja, és köszönjük, hogy ünnepélyünket e kitüntetés egyidejűleg való átadásával, még fényesebbé, még szebbé méltóztatott tenni. (Élénk helyeslés.)

Az ülést öt perczre felfüggesztem. (*Darányi* Ignác földmivvelésügyi miniszter lelkes éljenzés közben elhagyja a közgyűlési termet.)

Szünet után a közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóválasztmány azon indítványait, hogy

a) az egyesület alapítása körül szerzett érdemeknek hálás emlékezetéül az egyesület első elnökének, Keglevich Béla grófnak, továbbá Wagner Károly egykori alelnöknek és Divald Adolfnak arczképét a közgyűlési terem részére megfestesse;

b) hogy nevezettek sírjaira az egyesület, kegyeletes megemlékezése jeléül, koszorut helyezzen;

c) hogy az egyesület erdőtisztek fiainak középiskolai neveltetését megkönnyítendő, valamely internatusban fenntartandó ingyenes helyekre a jövő évtől kezdve pénztári feleslegeiből fokozatosan 25.000 K-t alapítson;

d) hogy végül az egyesület f. évi egész pénztári feleslegét a Wagner Károly nevét viselő jótékony alapítvány gyarapítására fordítsa.

Az első ponttal kapcsolatosan egyhangu lelkesedéssel fogadta el továbbá *Csupor* István abbeli indítványát is, hogy a jelenlegi elnöknek, *Bánffy* Dezső bárónak, továbbá *Bedő* Albert dr. és *Horváth* Sándor alelnököknek képe is megfestessék.

Csupor István erre vonatkozó indítványa a következő volt:

Nagyméltóságú elnök ur! Mélyen t. Közgyűlés! Azt hiszem mindenkinek, aki az erdészeti ügyek iránt érdeklődik, közmegegyezésével és helyeslésével találkozom, ha az igazgató-választmány indítványához egy kiegészítést javaslok. (Halljuk! Halljuk!)

Javaslom, hogy ezen ünnepi közgyűlés határozatával necsak az erdészetet megalapító vezérférifiaknak emléke,

hanem most ténykedő és az elődök által teremtett alapon oly nagy buzgósággal és odaadással dolgozó vezetőink érdeme is megörökíttessék.

Mindnyájan tudjuk és tapasztaljuk, igen t. uraim, hogy ezen férfiak között az első helyet szeretve tisztelt elnökünk, Bánffy Dezső báró ő nagyméltósága foglalja el (Lelkes éljenzés.), aki nemcsak egyesületünk, de a társadalom körében is megragad minden alkalmat, hogy az erdészet és egyesületünk ügyét hathatós befolyásával támogassa. (Igaz! Ugy van!)

Tudjuk jól, hogy ő nagyméltósága már főispán korában mily sikeresen támogatta érdekeinket. Korán felismerve az erdőgazdaság nagy hivatását, erélyesen szerzett érvényt az erdőtörvénynek, később pedig, mint a naszódvidéki erdők gazdaságának rendezésére kiküldött kormánybiztos, e feladatának az ottani nép javára fényesen felel meg. Mint miniszterelnök az ország kormányzatának élére kerülve, országos gondjai közepette ráér egyesületünk beszterczebányai ülését vezetni, azután pedig az 1898. évi XIX. t.-cz.-nek megalkotása körül közreműködni s ezzel olyan intézkedéseket létesíteni, melyeknek üdvös hatását ma is érezzük mindannyian. (Igaz! Ugy van! Éljenzés.)

Nem feledkezhetünk azonban meg ő nagyméltósága, szeretve tisztelt elnökünk segítő társairól sem, ezek között első helyen ő méltósága dr. Bedő Albert szeretett alelnökünkről (Élénk éljenzés.), aki az uttörő munkások sorából, az erdészeti egyesület megalapítóinak taborából kikerülve, hosszú éveken át ápolta erdészetünk ügyét és elhintette áldásos működésével azon fának magvát, amelyből ez az egyesület és az erdészet fejlődése keletkezett.

És nem feledkezhetünk meg a mi közszeretben álló másodelnökünk ő méltóságáról: Horváth Sándor minisz-

teri tanácsos urról sem, aki ezen elődje által elültetett fát gondozásába vette, azt odaadó fáradozásával nagygyá és erőssé növelni törekszik. (Éljenzés.)

Indítványozom tehát, határozza el ez az ünnepi közgyűlés, hogy ő nagyméltósága, báró Bánffy Dezső elnökünk, továbbá dr. Bedő Albert első alelnökünk és Horváth Sándor másodalelnökünk arcképei is festessenek meg. (Általános élénk helyeslés.)

Az egyesület ezévi működéséről szóló titkári jelentéshez, amely többek között örömmel emlékszik meg *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter urnak az állami erdőtisztek helyzetének javítására tett, az egyesület 1904. évi felterjesztésének majdnem minden egyes pontját teljesítő intézkedéseiről, ismét *Csupor* István kért szót, a közgyűlés nevében róván le a hála és elismerés adóját a miniszter urral szemben, a következő szavakkal:

Nagyméltóságú elnök ur, tisztelt Közgyűlés! A titkár ur az elébb hallott visszapillantásában ékes szóval ismertette egyesületünk megalapításának történetét és negyven éves munkásságát.

Ismertette, miszerint szaktársaink lelkes és jeles csoportja, hazafias erényekkel felvértezve, azon tudattal alapította meg negyven év előtt az Országos Erdészeti Egyesületet, hogy ez az egyesület a magyar erdőgazdaság érdekeit a társadalom terén képviselje, a szaktudomány fejlesztését támogassa, az erdészeti alkalmazottak érdekeit előmozdítsa és hogy hazánk gazdasága ezen körében helyt kéro polgárainak oly utat törjön, amely uton haladva a magyar erdészet fejlődését azon polczra emeljék, amelyre ma már önérzettel tekinthetünk s amelyben nemzeti jólétünk egyik biztos talpkövét találjuk fel.

Tisztelt Közgyűlés! A kegyelet és méltó becsülésünkkel áthatott elismeréssel adózunk azon férfiaknak, akik lelkesítő és hasznos munkásságra ösztönző példaadással hívták fel

az utódokat, a most ténykedő kartársakat és a küzdő térre készülő ifjúságot, a kulturális haladásnak és a társadalmi erőknek a magyar erdészet részére való hasznosítására.

Mély tisztelettel és hálával tartozunk különösen azon férfiakkal, akik gondos mentorokként ápolják a közboldogulás fáját és akik, mint nemzetünk és államiságunk hű őrei, életpéldájukkal mutatják: miként kell hazánk anyagi jólétének előmozdítására s megerősödésének, önállóságának elérésére munkálkodni.

Tisztelt Uraim! Egyesületünket azon megtisztelő szerencse érte, hogy a mai jubiláris közgyűlésen azon kiváló férfiak egyikét, ő nagyméltóságát dr. *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter urat üdvözölhette, aki ha nemes, magasztos célok elérésére irányuló törekvésről, a haza és a nemzet javainak emeléséről van szó: ott nem hiányzik soha sem!

Ha végig tekintünk azokon az intézkedéseken, amelyek a földmivelésügy köréhez tartozó gazdasági ágak érdekében ő nagyméltósága bölcs kormányzata alatt hozattak, ezek között számos oly megbecsülhetetlen értékű intézményt találunk, amely közgazdaságunk egyik fontos ágának, az erdészetnek előmozdítására szolgálnak.

Megbecsülhetetlen értéket képez az erdészeti szakoktatás fejlesztése, melynek kezdeményezését ő nagyméltóságának köszönjük, s amelynek alapján a magyar erdészeti szakoktatás a nyugati kulturnépek e részben való haladásával ma már lépést tarthat.

Az erdészet érdekeinek eminens előmozdítására szolgál, a községi stb. erdők állami kezelésbe való vételére hozott törvény, továbbá a kopárok beerdősítésének hathatós felkarolása, valamint az erdei munkások szolgálati jogviszonyainak szabályozása.

Az erdészeti kísérleti ügy, mely hivatva van a

modern gazdálkodás tantételeinek megállapítására és hivatva van annak megállapítására is, hogy miként és minő haszonnal alkalmazhatók az elmélet tantételei a gyakorlati erdőgazdaság egyes eseteiben, ugyancsak ő nagyméltóságának köszöni létét.

Közérdeket szolgál az állami erdőbirtokoknak — különösen a magas Tátrában, Mármarosban és Háromszék megyében — vásárlás útján való gyarapítása.

És kiváló gazdasági érdekek felel meg ő nagyméltóságának azon rendelkezése, mely a kincstári erdőknél a belterjesebb házi kezelés fokozatos behozatalára irányul.

Ezeken kívül még hosszú sorozata van azon üdvös és hasznos intézményeknek, amelyek a haladó kor igényeit elégítik ki s a magyar társadalmat az európai nemzetek kulturális magaslatára emelik.

Emellett ő exczellenciája fenkölt gondoskodása arra is kiterjedt, hogy a becsületes munka, a szorgalom, az emberi és hazafiui kötelesség pontos és hű teljesítése is, a társadalom minden rétegében elismerésre találjon, sőt meg is kapja jutalmát.

Méltó elismerésben s jutalomban részesítette Ő exczellenciája az állami erdőtiszteket már többször, de különösen azon kegyes intézkedésével, hogy az állami erdőtiszték létszámrendezését az államköltségvetésbe felvette s ezzel az említett tisztikar helyzetét a közszolgálat más ágainál alkalmazott tisztékével egyenlővé tette.

Nagy jelentősége van ezen intézkedésnek nem csupán az érdekeltekre, hanem az erdészeti adminisztráció egész körére, sőt a nem államszolgálatban lévő erdőtisztikarra is, mert remélhetőleg ezen intézkedés szabályozólag fog hatni a szakképzett magánerdőtisztek helyzetének javítására is.

Indítványozom tehát, hogy ő excellenciájának az erdészet

ügyének hathatós felkarolásáért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazzunk, azon biztosításunkkal, hogy a kibontott és erős kézben tartott zászló alatt, amelyre a munka, a becsület és a hazafiság jelszavai vannak felírva, mindenütt, ahol ősi alkotmányunk és magyar nemzeti voltunk megvédéséről van szó, a magyar erdőtisztek sorait mindenkor ott fogja látni. (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

A titkári jelentésnek tudomásul vétele és Csupor István fenti indítványának egyhangú elfogadása után a közgyűlés a kilépő 10 választmányi tagot újból választotta, az irodalmi pályázatokra vonatkozó jelentést tudomásul vette, a zárszámadást és a jövő évi költségvetést jóváhagyta s végül elhatározta, hogy Pécs sz. kir. városnak a jövő közgyűlésnek ott leendő megtartására, továbbá Frigyes főherczeg ő cs. és kir. fensége bélyei uradalmának és a Guttman H. S. czégnek a kirándulásokra vonatkozó hazafias meghívását elfogadja.

Minderről, valamint a beadott két indítvány tárgyalásáról részletesen csakis a jegyzőkönyv közrebocsátásával értesíthetjük az érdeklődőket, itt csupán annak kiemelésére kell szorítkoznunk, hogy amilyen lélekemelő volt az ünnepi közgyűlés megnyitója és jefolyása, olyan volt annak befejezése is. *Bánffy* Dezső báró és *Bedő* Albert dr. következő felszólalásai rekesztették be a közgyűlést:

Bánffy Dezső báró: T. Közgyűlés! Tárgysorozatunk ki van merítve. A napirend utolsó pontja, az indítványok is letárgyaltattak.

Ma egyesületünk fennállásának negyvenedik éve alkalmából jubiláris ünnepi ülést tartottunk. Az indítvány, amelyet csak az imént méltóztattak hallani, ugyancsak egy ilyen ünnepi gyűlést tervez, az 50-ik évforduló alkalmából amikorára egy nagyjelentőségű munka kiadását is javaslatba hozza. Hogy ez a munka létesül-e vagy sem, azt ma el nem dönthetjük; de hogy az 50-ik évforduló alkalmából rendezendő közgyűlés és azután még sok-sok jubiláris ülés

tartassék, bizonyoságául eredményes működésünknek, tanulságára és igazolására fáradságot nem ismerő törekvésünknek, az azt hiszem, mindnyájunknak egyértelmű, hő óhajta. (Élénk éljenzés.)

Méltóztassanak tehát nekem megengedni, hogy midőn ma a negyvenedik évforduló alkalmából rendezett jubiláris közgyűlésünket bezárom, azzal a kivánsággal tehessem ezt, hogy eddigi sikeres munkálkodásunknak megfelelően még hosszú időközön, évtizedeken át álljon fenn egyesületünk: a magyar erdészeti tudomány és a magyar erdészet érdekeinek támogatására, a magyar állam ezzel kapcsolatos érdekeinek tovább építésére. (Élénk helyeslés, éljenzés és taps. Felkiáltások: Éljen az elnök!)

Dr. *Bedő* Albert: T. Uraim! Negyven évvel ezelőtt egyike voltam azon szerencsés halandóknak, akik az Orsz. Erdészeti Egyesület megalakításában részt vehettek. (Élénk éljenzés.) Most negyven év multán, megkaptuk az elismerést, a fényes elégtételt az erdészeti egyesület tisztelt tagjaitól, akik minket arra érdemesnek ítélték.

Szerencsésnek vallom magamat, hogy azon két nagy férfiunak, kiknek mint szaktársunknak emléke oly fényesen lett itt ma kidomborítva, szerény munkatársa lehettem. Övék az érdem, övék a tisztelet, és én, ki csak egyedül élek már az alkotó szaktársak közül, most, mielőtt e közgyűlésről a tisztelt tagok elmennének, most midőn nem tudom, vajjon lesz-e még életemben szerencsém szaktársaimmal találkozni, midőn nem tudom, szólhatok-e még valaha hozzájuk valamely közgyűlés körében: örömmel kívánok — mint az alapítók képviselője s mint a multnak embere — szerencsét jövőre az erdészeti egyesület további működéséhez. (Tetszés.)

Adja Isten, hogy az a remény és siker, amelylyel mi

munkánkat megkezdettük és folytattuk, jövőre is fokozódva és gyarapodva, a haladásnak és a sikernek legszebb elismeréseit hozza ezen egyesület működésére, tagjainak dicsőségére, a magyar haza javára. Ez legyen a mi megkezdett munkánknak jövőre is eredménye, gyümölcse és megjutalmazója! (Élénk tetszés.)

Szerencsét kívánok a jövőhöz! Én, a távozó vagyok, a múlt; önök t. tagtársaim, akik körülöttem vannak: a jövő képviselői.

Legyen a jövő fényesebb, mint volt a múlt. Mi csak porszemeket hordhattunk össze. Mi csak a gyenge eszközökkel dolgozható kezdők voltunk, de sikerült megteremtünk az alapot, meg volt ma elégtételünk és meg van a reménységünk arra, hogy most már a sokkal erősebb és fényesebb tehetségű eszközökkel rendelkező egyesület sokkal számosabb tettevagyó és munkakész férfiuból fog állani, kiknek a jövő sorrendjében következő munkássága, adja Isten, hogy ő exczellenciájának, az elnök urnak bölcs vezetése alatt a jövő 10—20 éven át és azután is vég nélküli évek során mindenkor virágzóvá, nagygyá tegye ezt az egyesületet! (Éljenzés.)

A magam részéről köszönöm támogatásukat azoknak, kik egyidőben társaim voltak, kik együtt küzdöttek velem azon célok eléréséért, melyeket egyesületünk és hazai erdészetünk javának előmozdítására mindig hazafias érzéstől és hazafias gondolkozástól áthatott lelkesültséggel kívántunk szolgálni. Fogadja az egyesület jövőre való munkásságához szerencsekívánatomat! Fogadják t. szaktársaim legjobb kívánataimat! (Hosszantartó élénk éljenzés és taps.)

A közgyűlést körülbelül 200 teritékü diszebéd követte a Hungária szálló nagytermében, amelyen az első köszöntőt *Bánffy Dezső* báró mondta Ő felségére, a királyra.